

UNITAT DIDÀCTICA
2r CICLE PRIMÀRIA

Maria Beneyto
Cuñat

MARIA BENEYTO CUÑAT

Maria Beneyto Cuñat (València, 1920-2011) és una de les escriptores més interessants de la literatura valenciana. Va escriure poesia, contes i novel·les, tant en català com en castellà, i va ser una de les renovadores de la narrativa valenciana de la postguerra.

NELA 25

Què soc, qui soc? Si la meua poesia no ho diu, ho diré jo. Una dona nascuda a València, plantada a València com un dels seus arbres —un taronger potser— que, encara que té molts anys, es nega a envellir.

BENEYTO, MARIA: «Al hilo de la vida. Al hilo de las palabras», dins de JATO, MÓNICA: *Maria Beneyto. El laberinto de la palabra poética*, Col. «Estudis Universitaris», IAEM, València, 2008. Traducció: Marta Pérez Roig, 2025.

1. Maria Beneyto Cuñat

Maria Beneyto Cuñat va nèixer a València l'any 1920 al carrer Moret, molt prop de les torres de Serrans, que era un barri popular en aquells anys.

Sa mare, Dora Cuñat, cosia i brodava per a famílies riques, perquè abans la roba no es comprava a les botigues, sinó que es feia a mida. També brodava roba de la llar, com llençols o tovalloles. El pare de Maria, Vicent Beneyto, treballava a la banca, però li agradava molt escriure teatre, així que va decidir deixar la seua feina i el 1928 marxaren a Madrid, segons conta Maria, a «provar sort i estrenar alguna de les seues obres».

Quan es produí el colp d'estat dels militars contra la II República, l'any 1936, començà el que anomenem Guerra Civil, i la vida de la família es va fer molt difícil. El 1937, quan el govern es trasllada a València, Maria i la seua família tornaren a la ciutat. Per una ferida produïda en un bombardeig, el pare va morir. La mare s'havia quedat sense vista, i Maria, que era molt jove, va haver de fer-se càrrec de la família.

Quan la Guerra Civil es va acabar, l'any 1939, la família Beneyto Cuñat va passar greus dificultats econòmiques i Maria, per a col·laborar en el manteniment de la família, va fer feines de tot tipus, encara que la que més li agradava era la d'escriure cartes per als soldats que estaven fent un servei militar molt llarg i per als presoners que la dictadura havia tancat. Ella escrivia cartes per a mares i familiars, perquè la majoria de la gent en eixe temps no sabia ni llegir ni escriure, era analfabeta.

La sort, però, li canvià l'any 1944 quan l'herència d'un familiar li permet tindre recursos econòmics per a dedicar-se a l'escriptura. Al principi escrivia en castellà, perquè era la llengua que havia après a escola, a Madrid. Però també volia escriure en valencià, i en va aprendre. El seu primer llibre l'edità sa mare perquè volia fer-li un regal a la filla. El poemari es deia *Canción olvidada*, i això passà l'any 1947. El 1952 va escriure el seu primer llibre en valencià, *Altra veu*. No va deixar mai d'escriure. Va guanyar molts premis i va ser una de les escriptores més importants de la nostra literatura. Va morir l'any 2011.

Escrivim

Comprova el que saps i uneix amb fletxes els anys i la informació que els correspon.

1920	La família marxa a Madrid.
1928	Mor el 15 de març.
1936	Acaba la guerra. Inici d'una forta repressió i de l'anomenada «època de postguerra».
1937	Mor del pare, Vicente Beneyto.
1938	Edició del primer llibre, <i>Canción olvidada</i> .
1939	Naix Maria Beneyto a València, el 14 de maig.
1947	Periodi de silenci.
1977-1990	Colp d'estat del general Franco. Inici de la Guerra Civil.
2011	Retorn de la família a València.

Llig les frases i marca si són **V (vertaderes)** o **F (falses)**.

- 1.- Maria Beneyto va néixer a Madrid. ☐ V ☐ F
- 2.- La seua mare cosia i brodava roba. ☐ V ☐ F
- 3.- El pare de Maria escrivia teatre. ☐ V ☐ F
- 4.- Maria no va aprendre mai a escriure en valencià. ☐ V ☐ F
- 5.- El primer llibre en valencià es deia *Altra veu*. ☐ V ☐ F

Quina feina li agradava més a Maria quan era jove?

- 1.- Treballar en un banc.
- 2.- Escriure cartes per a soldats i presoners.
- 3.- Cosir roba.

Organitza les paraules dels títols de cinc obres de l'autora.

- ☐ quatre les Poemes estacions de _____
- ☐ ferit sang de Vidre _____
- ☐ soterrada la tendresa Després de _____
- ☐ món gent que viu al La _____
- ☐ dona La forta _____

Resol la sopa de lletres amb 8 paraules que trobaràs al text.

U	M	C	V	Z	O	U	L	G	G	Z
L	O	U	T	E	A	T	R	E	F	I
Z	K	L	G	P	J	B	D	N	J	I
P	M	Q	F	A	M	Í	L	I	A	Q
Z	D	H	V	A	L	È	N	C	I	A
E	S	C	R	I	U	R	E	J	Q	L
P	C	O	S	T	U	R	E	R	A	L
C	A	R	T	A	P	G	Z	S	J	I
O	K	W	Q	J	Y	Q	C	O	A	B
C	Q	S	E	I	O	R	P	R	H	R
F	N	Y	Y	G	D	Z	H	T	R	E

Parlem-ne

Sabíeu que...

L'ofici de la mare —costurera— era un ofici exclusivament femení, ja que aleshores no es venia roba ja feta i s'havia de fer a mida. És cert que hi havia sastres: quan un home anava a fer-se un vestit (dos o tres en tota la vida), el sastre era qui li prenia mides i el «dissenyava», però a l'hora de cosir-lo solien tindre una cosidora que feia aquesta feina.

? Quins oficis hi havia abans que ara quasi no existeixen? En coneixes algun?

“El pare de Maria Beneyto escrivia teatre, encara que mai no va representar-se cap obra seua”. Vosaltres heu anat al teatre, segur.

- Us ha agradat?
- Amb qui heu anat?
- Quin tipus de teatre us agrada?
- Si mai no hi heu anat, com us l'imagineu?

<http://www.rodamonsteatre.com/detall-galeria.php?galeria=004>

? A què es dediquen els vostres familiars? Feu una llista amb els noms dels oficis que coneixeu o que recordeu.

? Pregunteu a casa si algun iaio, iaia o avantpassat tenia algun ofici «antic» (com cosir, fer sabates, transportar productes amb animals de càrrega, fer cistelles...).

Amb les respostes de la classe feu un mural dels oficis de les vostres famílies.

Escriu tu el que no puc escriure encara,
escriu per mi,
escriu-me.
(Lliura'm la lletra aquesta nit
al somni.)

«Lletra al somni» *Elegies de pedra trencadissa* (1997)

Escoltem, llegim, parlem

Llegiu el que conta Maria Beneyto:

El col·legi, per cert, no era un lloc de martiri per a mi com ho era per a ells i era on vaig començar a ser escriptora sense saber-ho, perquè era maldestra per als números —continue sent-ho—, però no per a les lletres, estranyes sigles que vaig descobrir com atreta per un imant, crec que més prompte del que és normal en una xiqueta. I així va començar la cosa. Vaig destacar molt prompte en exercicis de redacció i en els concursos de contes que el mateix col·legi propiciava, cosa que entusiasmava el meu pare que escrivia teatre i no tenia més fills amb tendències literàries que jo [...].

Nosaltres érem una família valenciana que després de deu anys de viure a Madrid va tornar a València quan el govern republicà es va traslladar a la nostra ciutat. Allí vam viure la guerra amb grans dificultats, sobretot per a poder atendre la malaltia del meu pare, produïda per un trosset de metralla que va donar origen a una infecció no descoberta a temps, i que va acabar en gangrena que jo curava en estar la meua mare cega de cataractes, sense tampoc una altra assistència mèdica, perquè aquesta estava ocupada amb els hospitals i el front (vull oblidar, sense esmentar-ho, com era d'horrible curar una ferida plena de blaus i que podia, als 13 anys, amb els meus germans en el front de combat, i la meua mare, com ja he dit, cega de cataractes). I encara que fora de nit, llegint —la meua gran passió i el meu únic lenitiu—, i fins i tot escrivint coses que no sabia si eren contes, proses poètiques o ben bé què, encara que la veritat és que encara no havia descobert la poesia. Jo estava anèmica perduda i patia la situació, però resistia. Resistia en part perquè les lletres existien també i, en moments molt escassos, m'acompanyaven, cosa que em permetia evasions, somnis i una certa manera d'enfrontar-me a la vida, com una manera de captar els missatges que algú, alguna cosa, em transmetia. Jo diria ara que sentia la poesia abans de conèixer-la o que els meus xicotets difunts —dos germans que vaig perdre de menuts— em sostenien.

BENEYTO, MARIA: «Al hilo de la vida. Al hilo de las palabras», dins de JATO, MÓNICA: *María Beneyto. El laberinto de la palabra poética*, Col. «Estudis Universitaris», IAEM, València, 2008. Traducció: Marta Pérez Roig, 2025.

[Il·lustració de Helga Ambak per a J. BALLESTER: Maria Beneyto, una dona forta, Ed Bromera](#)

Feu un rogle en la classe i parreu sobre el que diu Maria.

- a.- Què se li donava millor a Maria, els números o les lletres?
- b.- A vosaltres, us agrada vindre a escola?
- c.- què us agrada més de la vostra escola?

d.- Parleu sobre quines d'aquestes coses de l'escola us agraden més.

- ➡ Fer debats, assemblees o tertúlies
- ➡ Fer treballs en grup
- ➡ Aprendre
- ➡ Jugar
- ➡ Llegir
- ➡ Les matemàtiques
- ➡ Parlar amb els amics i les amigues
- ➡ L'esmorzar

Quina assignatura se us dona millor?

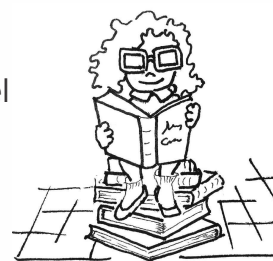
A Maria, el que més li agradava de l'escola era escriure contes. Imagina que ets ella i ue has de decidir quin tipus de llibres vols escriure, i completa la frase:

Si jo fora escriptor/a...

2. Els poemes

«En la poesia, és cert, visc com el peix o l'ocell viuen en el seu element, i és difícil que no veja poesia en quasi tot el que m'envolta»

NELA 25

La poesia per a l'autora era com una espècie de refugi, on podia trobar la manera d'expressar millor els seus sentiments i els seus estats d'ànim.

Llegiu alguns dels poemes del llibre *Poemes de les quatre estacions*:

Una fulla a la tardor
amb les seues manetes
s'abraçava a l'arbre gran
i deia: «Adeu, germanetes!».

Les germanes fulles
anaven al ball
rialles per l'aire
i els vestits daurats.

El fred ve d'un país blanc
amb la pell tota glaçada.
Té al cor un àngel de neu
amb dos lliris de rosada.

El fred és un home trist
que no té lloc ni cadira,
que no pot trobar un llit
quan la soneta els ulls crida.

Tothom li tanca la porta:
«Ves-te'n, fred!».
I el fred s'allunya
sense més companya amiga
que el ventijol i la pluja.

[...]

La primavera és com tu, molt petita
i molt dolça, i molt tendra i molt clara.
Ens du al si el cel més blau, sense núvols
i la flor al jardí, i la fulla a la branca.

Els ocells que són
música que vola,
refilets duran
a l'infant que plora.
I és l'amor,
és la joia que du
una flor sense nom per a tu.

La primavera per a mirar-te
ve a la finestra.
Veus l'arbre,
el niu,
el camp que riu...?

Els infants de la lluna
juguen de nit
amb un astre d'escuma
molt divertit.

La mare lluna els crida:
«fillets, a taula!».
I en tendres raigs se'n tornen
de matinada.

Ai la lluna redona,
lluna d'estiu,
com els nens acarona
enllà del seu niu...!

Text extret de: *Poemes de les quatre estacions*
de Maria Beneyto (1993), ED Bromera, amb
il·lustracions de Lourdes Bellver.

Treballem en grups de dues o tres persones, de manera que entre totes i tots poseu en comú el que sabeu. Si desconeu alguna cosa, no hi ha problema, pregunteu a la mestra o al mestre. Després, escriviu aquí:

Quin significat correspon a cadascuna de les paraules? Busqueu-les al diccionari, si és necessari.

Escuma:

- ☐ Bromera.
- ☐ Elevació natural del terreny, alta i amb pendent.
- ☐ Valuós, valuosa.

Trigar:

- ☐ Trencar alguna cosa.
- ☐ Tardar. Utilitzar temps per a fer una cosa.
- ☐ Estar distret/a. No prestar atenció.

Ventijol:

- ☐ Conjunt de pedretes que es desprenen de les roques.
- ☐ Vent fluix.
- ☐ Lloc on fa molt de vent.

Refilar:

- ☐ Cantar, certes aus.
- ☐ Funcionar, anar bé.
- ☐ Recuperar la salut.

Parlem-ne

Feu un rogle en la classe i parleu sobre els poemes:

- ➡ Quina estació de l'any us agrada més? Per què?
- ➡ Quines coses podeu fer en unes estacions que en altres no podeu?
- ➡ Porteu la mateixa roba en totes les estacions?
- ➡ Sabeu que en altres parts del planeta Terra no hi ha estacions com les nostres?

Sabeu per què?

Jugueu amb el text:

★ De manera individual o en petits grups llegiu els poemes com:

<i>una fulla tremolosa</i>	<i>un home trist</i>	<i>fulles enriallades</i>	<i>ocells que refilen</i>	<i>infants de la lluna</i>
--------------------------------	--------------------------	-------------------------------	-------------------------------	--------------------------------

Versos en espill

- Organitzeu-vos en classe per parelles i repartiu una estrofa diferent a cada parella.
- Llegiu individualment l'estrofa que us correspon. Podeu assajar-ne la lectura en veu alta sense alçar massa la veu fins que tingueu memoritzada l'estrofa. Jugueu, si us ve de gust, amb la veu i l'entonació, amb les emocions.
- En parella, una persona **(A)** recita i l'altra **(B)** s'hi situa enfront. Al mateix temps que recita, **A** realitza accions que tinguen a veure amb el que està dient i **B**, com una imatge d'espill, imitarà les accions i els gestos d'**A**. Quan acabeu, intercanvieu-vos els rols.

- A partir d'ací podeu seguir jugant i afegir complicació al joc: canviar un espill per a ser l'ombra —i situar-vos-hi darrere—, cantar la cançó i crear una coreografia...

★★ El poema compromés!

- ➡ Primer, torneu a llegir el text individualment.
- ➡ Després, formeu grups de tres o quatre persones i trieu una situació per a representar.
- ➡ Aquestes us poden servir d'exemple, però la imaginació és vostra:
 - Sou un grup de fulles a punt de caure de l'arbre i no us fa gens de gràcia/teniu moltes ganes.
 - Esteu damunt d'una taula de surf, en meitat d'una ona de rècord.
 - Esteu fent una «batalla» de rap.
- ➡ Prepareu durant un temps la lectura: personatges, situació... La lectura ha de deixar clara la situació que esteu representant.
- ➡ Els i les companyes han d'endevinar què us passa mentre llegiu.

Com a variant, plantegeu diverses situacions «compromeses» i divertides a classe.

Escriviu-les en paperets i poseu-los en una capsula o un sobre. I deixeu que l'atzar decidisca!

Escrivim

El poema de Maria Beneyto parla sobre _____. Durant la tardor _____. Descriu l'hivern com _____ i _____ compara la primavera amb _____.

Ordeneu alfabèticament aquestes paraules:

tardor, fred, ocells, primavera, hivern, abraçar, refilar

1. _____	3. _____	5. _____
2. _____	4. _____	6. _____
		7. _____

Juga amb els versos:

*El fred ve d'un país blanc
amb la pell tota glaçada.*

Primer canvia les paraules que hi proposem i, després, inventa-te-les totes

El fred ve d'un _____
amb la pell tota _____.

El _____ ve d'un país _____
amb la _____ tota glaçada.

El _____ ve d'una
amb el _____ tot _____.

_____ ve _____
amb una _____.

_____.

La **comparació** és un recurs retòric basat en la relació d'un element amb altre al qual s'assembla. Normalment consta de tres elements: allò **que** es compara (A), allò **amb què** es compara (B) i un element d'unió o **nexe**, que sol ser *com*.

Relaciona els elements de l'esquerra amb les imatges de la dreta i escriu-hi al davall una oració amb les comparacions que resulten:

	A		B
1	<i>Lenta/lent</i>	X	
2	<i>Roig/roja</i>	Y	
3	<i>Ràpid/ràpida</i>	Z	

Els infants de la lluna són lents com _____

Els ocells que refilen són _____ com les _____

La fulla de tardor és _____ com _____

Dels versos següents, quin és una comparació?

- 1.- La primavera és com tu, molt petita
- 2.- Una fulla a la tardor
- 3.- «Ves-te'n, fred!»

Escriu a la taula els tres elements característics que hi ha al vers:

A:	Nexe:	B:
----	-------	----

Inventa una comparació amb cadascuna de les estacions de l'any:

La primavera és com _____

L'estiu és com _____

La tardor és com _____

L'hivern és com _____

*El fred és un home trist
que no té lloc ni cadira*

En què es poden semblar el fred i un home trist? Escriu característiques de cadascun dels elements en la graella:

FRED	HOME TRIST

Després, tria alguna de les característiques que compartiquen i fes una comparació (recorda, usa el *com*). Després substitueix els elements comparatius per afirmacions.

Per exemple:

El fred és _____ com un home trist és _____

El fred és com un home trist

Per acabar, elimina el nexa com:

El fred és un home trist

Amb aquest joc el que has fet és crear una **metàfora**. Com veus, una metàfora consisteix a comparar dues coses, **A** i **B**, però sense un nexa d'unió.

Quan parlem usem moltes metàfores sense saber-ho. Dir d'alguna persona que «és un plom» o dir, quan veiem a criatura menuda, que «és un angelet» o que ens la «mengem» a besades és fer metàfores. També si tenim un amic o una amiga que «és una cotorra» o que està com «una cabra», quan «canviem de xip» i canviem de pensament o quan ens enfadem i ens posem «fetes unes feres».

Practica un poc més i identifica els dos elements de cadascuna de les tres metàfores del poema d'una altra poeta i mestra:

El sol és mitja lluna els núvols cotó-en-pèl i les estrelles són perles que s'engronsen en el cel. <i>Pilar Arnal</i>	A:	B:
	A:	B:
	A:	B:

Deixeu al mestre o la mestra «amb la boca oberta» i no us quedeu «amb el cap buit», busqueu per parelles tres metàfores d'ús quotidià i no «amagueu el cap sota l'ala»:

1. _____
2. _____
3. _____

Per parelles, inventeu una estrofa nova per al poema. Intenteu incloure alguna metàfora i alguna comparació.

3. El record

Maria Beneyto, com tantes altres persones, va haver de deixar la seua terra i la casa on va nèixer i marxar a un altre lloc. Va canviar el paisatge, les amistats, l'escola i, fins i tot, la llengua. Aquesta experiència va fer que tinguera sempre molta enyorança de la seua infantesa i que en totes les obres que escrivia apareguera eixe tema.

Llegiu aquest fragment d'una de les novel·les de l'autora, *Antiga pàtria*:

L'estiu, per a l'Antonia, era l'època més dura. A més, la germana de son pare la feia matinar moltíssim, i el marit, que era un home de costums arrelats, no oblidava de clavar-li algun calbot de tant en tant, com quan era menuda. Allò de l'hort, per a Luz, era atipar-se de taronges verdes i agres, gairebé sempre robades; banyar-se a la bassa d'amagat, quan hi havia poca aigua, i baixar al poble alguna vegada, on altres germans del iaio menjaven un peix increïblement salat que per a ella era la llepolia més extraordinària. Però millor que les seues curtes estades a Gandia, que van ser poques per la predilecció de la tia —la mare hi cosia tot el temps i l'oncle s'entenia millor amb el xiquet—, la Luz conservava altres fragments de record. Justament el de la vida que feia a València en absència de la mare i del germà.

Les passejades de la tarda per les Alberedetes amb el pare, que caminava lentament amb les mans a l'esquena —ella n'imitava el detall—; les seues converses i la trobada amb altres vianants, sobretot amb el francès: «*Comment ça va?*» «*Ça va très bien, madame la marquise*». I de nit, el meló d'alger, compartit també amb amics del pare, que parlaven de política a la terrassa d'un correligionari o a la mateixa casa. Que, per cert, en absència de la mare feia sempre olor de sang amb ceba, el plat preferit de l'Antonieta, els gustos de la qual calia acatar durant aquells dies.

La Luz no recordava gaire més, fora d'aquestes escenes. El riu, a prop de la casa. El carrer estret. Una dona de cabells blancs que venia carabassa torrada i vivia dues cases més enllà. L'escala amb olor d'orina de gat. La porta que s'obria estirant una corda des de dalt... I mai el mar.

Antigua patria. València: Prometeo, 1969; Madrid: Biblioteca El Mundo; Generalitat Valenciana, 2004. Trad. Anna Gascon

Feu un rogle en la classe parleu sobre el text.

- ➡ Us ha resultat senzill entendre el fragment? Per què? Si heu tingut dubtes de vocabulari, apunteu les paraules difícils a la pissarra i, en grup, busqueu el significat.
- ➡ Al fragment, Maria Beneyto parla de dos personatges, com es diuen? Totes dues recorden coses diferents d'un mateix temps. Per què penseu que ocorre això?
- ➡ Per què penseu que Luz no recorda mai el mar?
- ➡ Quina importància tenen els records? Organitzeu, amb l'ajuda del mestre o de la mestra, un torn de paraula en què cada persona conte un record de l'estiu.

Tria un dels records i fes-ne un dibuix (la bassa, el menjar del poble, el meló d'alger a la nit, la dona de cabells blancs amb la carabassa torrada...).

L'enyor de la seua terra també l'explica en la seua poesia. Llegiu aquests fragments:

UN DELS MOTIUS

El carrer on vaig nàixer és estret per al vent,
per al sol i la lluna, per al pas de la gent.
Els balcons allí tenen tot l'any la roba estesa,
i molt prop, invisible, la meua greu tendresa.
En un forat fosquíssim d'aquell carrer sens llum,
la claror posà un raig per a fer-me **besllum**.
¿Com s'acostà la vida als meus ulls? ¿Amb quins passos?
¿Quines coses prendrien, diminuts, els meus braços?
Els records són gris-cendra. La paret, els gemecs,
i els meus germans, niuada, amb els **feréstecs** becs.
[...]
Cresquí estrangera i pobra dins mi, feta record
d'aires i boscs fosquíssims, enfonsats al meu nord.

Fragment

Ratlles a l'aire. València: Torre, 1956

https://www.apuntsdellengua.es/principiant/a2/un-motius_140_1570044.html

Carrer de Moret, 2025

Googlemaps

SIRENA

Ara vinc a la mar, junt al misteri.
Ara que ja és la platja nua i tendra
meua només, sense terrestres passos.
(La mar reconeixent-me com a filla...)

Dient mar a la mar, jo li dic mare
sense llavis ni veu, i estenc els braços
a l'aire fronterer en el silenci
del món que ja no és meu, **clos** al deliri.
[...]

Soc criatura d'aigua en **l'enyorança**
i a penes tinc de mar els ulls i els somnis.
Germanes mudes ja sota les ones,
¿soc sola ací, sola en la mar per sempre...?

Fragment

Ratlles a l'aire. València: Torre, 1956

<http://treballemlapoesia.blogspot.com/2014/03/maria-beneyto.html>

TERRA

Òrfena de la mar, vaig créixer, i ara
massa humida la **rel**,
jo no tinc ulls ni mans, i cride
amb veu desconeguda
que no és meua.

He vist els **ratpenats**
penant capvespres
i he recordat banderes llegendàries,
mentre esclata la traca tot arreu
proclamant les raons
que tenim per ésser.

Fragment

Vidre ferit de sang.

Gandia: Ajuntament de Gandia, 1977

<https://poeteca.cat/ca/poema/534>

Parlem-ne

Feu un rogle en la classe i parleu sobre els poemes. Si us ve de gust, podeu llegir-los complets seguint els enllaços.

- ▮▮▮▮▮ Quin dels tres fragments us agrada més? Per què?
- ▮▮▮▮▮ Com ja sabeu, l'enyor és una de les constants en la literatura de Maria Beneyto.
- ▮▮▮▮▮ Si vosaltres haguéreu de marxar de casa vostra, penseu que enyoraríeu el que deixeu?
- ▮▮▮▮▮ Potser vosaltres veniu d'una altra terra, d'un altre poble o d'un altre país... Què és el que més trobeu a faltar?

Jugueu amb el text

★ De manera individual o en petits grups llegiu els poemes.

<i>amb tendresa</i> 	<i>com una sirena</i> 	<i>cridant, amb veu desconeguda</i> 	<i>mentre esteneu la roba en un balcó</i> 	<i>en un carrer amb molta gent</i>
--	--	--	---	---

Escrivim

Quin significat correspon a cadascuna de les paraules?

Enyorança:

- ☐ Cansament.
- ☐ Elevació natural del terreny, alta i amb pendent.
- ☐ Sentiment de tristor o dolor per l'absència o la pèrdua d'alguna cosa o persona.

Besllum:

- ☐ Energia elèctrica.
- ☐ Aparell que serveix per a fer llum.
- ☐ Claror que deixa passar un cos translúcid.

Rel:

- ☐ Conjunt de pedretes que es desprenen de les roques.
- ☐ Vent fluix.
- ☐ Arrel. Òrgan de les plantes superiors, generalment subterrani, i que té com a funcions fixar la planta al sòl i absorbir l'aigua i altres substàncies nutrients.

Ratpenat:

- ☐ Mamífer insectívor nocturn, que passa el dia penjat cap per avall per mitjà de les arpes de les extremitats posteriors, ocult en coves, porxes o altres llocs arrecerats i foscos.
- ☐ Mamífer rosegador (*Rattus sp*), de cap menut, morro punxegut, orelles teses, cos gros, potes curtes i cua prima.

Tria, d'un dels tres poemes, un o dos versos que t'hagen agradat. Explica per què.

El vers/Els versos que més m'ha agradat/m'han agradat és/són

del poema Terra/Sirena/Un dels motius, perquè

Qui parla en el poema **Un dels motius**? Què veu? Quins sentiments té?

Qui parla en el poema **Sirena**? Quins sentiments expressa la sirena? Quins elements del mar hi apareixen?

Fes una llista amb paraules que et recorden les festes del teu poble/ciutat. Escriu les paraules de tota la classe en papers de colors com si foren coets.

«Els records són gris-cendra»

La poesia de Maria Beneyto està plena d'imatges de colors i sensacions. Tria el vers que més t'agrade i fes-ne una il·lustració. Amb totes les il·lustracions de la classe feu un mural que podeu titular «El carrer, la mar i el poble», o com decidiu entre totes i tots.

Creem

En parelles o en grups de tres.

Hi ha molta gent prop de nosaltres que coneixem que no viu on va nèixer. Potser la nostra família prové d'un altre lloc, o la família d'algunes de les nostres amistats. Trieu algú amb qui tingueu confiança i feu-li una petita entrevista. Es tracta d'una **entrevista personal**, que té com a objectiu conèixer aspectes de la personalitat de la persona entrevistada i que podeu gravar amb el seu permís.

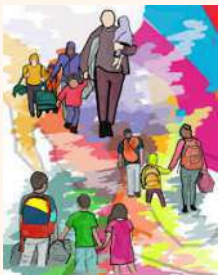
Després, escriu un text tot seguint aquest guió:

- 1.- Presenta la persona.
- 2.- Digues alguna cosa del país d'on ha vingut o del país on ha anat (segons siga immigrant o emigrant).
- 3.- Per què va canviar de país? Per qüestions econòmiques, amoroses, d'estudis? Alguna altra?
- 4.- Explica quines coses enyora del país que va deixar i quines coses li agraden del país que la va rebre.
- 5.- Altres qüestions que trobes interessants.

I clar, podeu posar en pràctica el que heu treballat sobre el llenguatge poètic i escriure un poema en el qual expresseu les emocions que han compartit amb vosaltres les persones entrevistades.

Pensem-hi

Migracions

Vivim en un món en el qual les persones van i venen d'un país/territori/poble a un altre. Les raons són diverses: algunes vegades ho fan per gust, pel plaer de conèixer altres països, per a estudiar... Altres vegades viatgen per necessitat, per a millorar les seues condicions de vida. Són les persones que viuen en zones de conflicte bèl·lic o on hi ha molta pobresa. Les persones que es desplacen per necessitat són persones migrants. Viatjar d'un lloc a un altre per a millorar les condicions de vida és un **dret humà**.

- ➡ Busqueu informació sobre les raons majoritàries dels desplaçaments actuals: quins són els llocs d'origen i d'arribada preferents? Quines edats? Com es desplacen?
- ➡ Presenteu el resultat del vostre treball a la resta de classes, de manera oral amb un suport visual (cartolina amb fotos) o amb una presentació en *power point*.

Per acabar

- ➡ Per acabar, prepareu una acció conjunta que us permeta compartir el que heu après en aquesta unitat sobre Maria Beneyto.

1. Una exposició amb les il·lustracions i els poemes o textos que heu escrit.
2. Una presentació digital sobre la vida i l'obra de Maria Beneyto.
3. Crear un relat digital o un videolít
4. Un recital amb els poemes que més us agraden. També amb els que heu escrit vosaltres. Podeu fer una mena de diàleg entre un poema d'ella i un de vostre. Com a exemple, us proposem que escolteu la poeta i periodista Susanna Lliberós en el seu pòdcast Per versar-te la boca

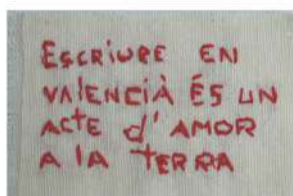
WEBS DE CONSULTA:

AVL: <https://www.avl.gva.es/escriptors-de-lany/maria-beneyto/>
AELC: <https://www.escriptors.cat/autors/beneytom>

US ANIMEU A CREAR
UN PÒDCAST?

Anca

Maria Beneyto Cuñat

Les dues llengües parlava
i en totes dues creava.
En escriure en valencià
al franquisme provocà.

A Madrid es desplaçava
prop de les Torres deixava
un carrer, el del Moret,
popular, humil i estret

Una mare, cosidora
faenera, brodadora,
exemple per a Maria,
que lluitava i resistia.

Duoda, Hind o Villena
entreteixint la cadena
d'una tradició heretada
per nosaltres respectada.

De dones veus escoltava
memòria d'elles creava.
En República i en Guerra,
en repressió i en Postguerra.

Se sentia perdedora,
se sentia lluitadora, i
entre la terra i la mar
se sentia aixoplugar.

Hereva dels que han patit
Maria ja ha pres partit,
desafiant, vencedora.
Maria és escriptora.

Vers i prosa, més de vint
pàtria, riu i laberint,
la ciutat, la criatura,
que entre papers ja madura.

Tantes voltes l'han premiada
com tantes l'han oblidada.
Amb les lletres de Maria
guanyem a la nit i al dia.

Brodats : Mariola Roig Celda

Text : Rosa Roig Celda

Maquetació : Zeta

Foto portada cedida per l'Espai Joan Fuster

Unitat didàctica: Anna Gascon Peña

Maquetació: GZ-disseny